

Vergaderjaar 2001–2002

27 834

Criminaliteitsbeheersing

Nr. 15

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 maart 2002

Naar aanleiding van de vraag van de heer Dittrich van 12 maart over een publicatie van dr. F. van Tulder in het Tijdschrift voor de Politie onder de titel «Stille sepots van het OM» bericht ik u als volgt.

Het artikel is een uitwerking van wat al medio vorig jaar bekend werd via de publicatie «Criminaliteit en Rechtshandhaving 2000» van het WODC en het CBS; zie blz. 231–232 van dat boek. De kern van het betoog is dat zaken geseponeerd worden vóórdat ze bij het OM worden ingeschreven – maar wel onder verantwoordelijkheid van het OM – en dat die sepots niet in de cijfers van het OM terecht komen. Nieuw in het artikel van dr. Van Tulder is dat de auteur nu bepleit deze sepots afzonderlijk te registreren.

Ik merk hierover het volgende op.

Politie en Justitie hebben een beperkte capaciteit. De vraag naar opsporing en vervolging is groter dan het aanbod. Het gaat er om het gat tussen die twee tot verantwoorde proporties terug te brengen. En om de capaciteit *die* we hebben, zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten. De nota «Criminaliteitsbeheersing» bevat voorstellen op beide fronten.

In verband met efficiënte inzet van schaarse middelen wordt er sinds een aantal jaren steeds beter «gefilterd». Dat wil zeggen: het OM laat zaken niet zo maar instromen zonder dat er eerst goed gekeken is naar de merites van de zaak. Die merites betreffen in de eerste plaats het bewijs en de strafbaarheid. Valt het feit te bewijzen en is het inderdaad een strafbaar feit? Zo niet, dan moet de zaak niet bij het OM instromen. Dit betreft het grootste deel van de sepots. In de nota «Criminaliteitsbeheersing» hebben wij aangegeven dat zo'n 70% van de 1,1 miljoen aangiften (op jaarbasis) van misdrijven dit lot treft. De 23 000 zaken waar dr. Van Tulder op doelt, zitten hierin.

In de tweede plaats is er binnen ons strafrecht een beperkte ruimte voor afdoeningen door de politie waar het Openbaar Ministerie niet aan te pas

komt: de HALT-afdoeningen voor minderjarigen en de politietransacties voor meerderjarigen.

De verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie is om zicht te hebben op wat er gebeurt. Op individueel niveau heeft het OM bemoeienis met deze categorie van zaken via de HOP-pers (de hulpofficieren/parketsecretarissen), die een kwaliteitstoetsing uitvoeren op de processen-verbaal die de politie wil inzenden aan het OM. De zaken die weggefilterd worden, kunnen voor een deel terug gaan naar de politie en daar weer verder worden bewerkt en dan alsnog aan het OM worden aangeboden. Maar ook dan zit er weer de kwaliteitstoets tussen. Het OM moet bovendien zicht houden op de stroom als zodanig. In onze brief van 19 februari hebben mijn ambtgenoot van BZK en ik dat ook beschreven.

Het beleidsdoel was en is dat *van de zaken die bij het OM instromen* uiteindelijk niet meer dan 10% onvoorwaardelijk wordt geseponneerd. Zaken die niet bij het OM thuis horen, moeten niet meer instromen. Dat heeft te maken met het zuinig en doelmatig omgaan met de schaarse middelen. Dat doel wordt steeds dichter genaderd: steeds minder kansloze zaken worden bij het OM ingeschreven.

Het heeft weinig tot geen zin om aparte statistieken bij te houden van de zaken die op deze wijze – vóór in plaats van achter de deur van het OM – geseponneerd worden, zoals dr. Van Tulder bepleit. Uit de statistieken die nu worden bijgehouden, krijgen we genoeg informatie. We weten immers hoeveel aangiften er bij de politie binnen komen, hoeveel zaken de politie aan het OM aanbiedt en wat daar vervolgens mee gebeurt, en hoeveel zaken de politie zelf via HALT afdoet. Het nog eens apart registreren van zaken die de politie wegens gebrek van bewijs terzijde legt, is goeddeels dubbel werk en voegt niets aan dat beeld toe. Van enige vertekening van het beeld is ook zonder die afzonderlijke registratie geen sprake.

Aan een aparte registratie zoals door dr. Van Tulder gevraagd, bestaat derhalve geen behoefte omdat het het zicht op de heldere tweedeling OM-politie ontnemt.

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals